

Indult BÉTSBÖL Szom. 27. Jan. 1787.

Itt a' F. Ts. és Királyi örökös Birodalomból,
hátrább az egész Világról.

A' Felsőleges Monárkha, ki közönséges örömré
méltó egéfeges állapotban tartya a' maga
Birodalmának igazgató páltzáját Fejedelmi kezében,
és a kinek minden napi példái, a' Pápalzemen - is
már tsak alig látott hájogos szemü Europa Kifasz-
szonykának szájában az igazság' szabad szózatjának,
szemében a' Világofságnak, szivében a' személy-
vállagotásnélkül való igaz Felebaráti szeretnek tü-
zét meggyujtották 's naponként gyujtogattyák; a'
maga Magyar Országi uttyát Februáriusnak 15. dik
napjára határozván, már a' F. Udvari Kancelláriák-
nál rendelést tett, hogy azok az irások, mellyek
ezt az alirást kívánnyák: *II. József. m. k.* - szor-
galmatosan készittelenek. Meddig, és hová tzelez-

zon ő Felfégének ezen uttya, arról az approbb szemü
 Politikusok még nem bizonyosok; de rovid nap bo-
 webben irhatunk felölle. — Egy bizonyos Német
 ironak Magyargagyázom itt szavait. „ A' F. Au-
 striai Háznak külömb külömb Tartományyaiban vólt
 a' vén régiség hibáitól hol lágy, hol kemény Torvé-
 nyei, és a' megöszült veleélés által Torvéennyéj vált
 szokásai, mellyeknek orrát az edgyik Prokátor, az
 erszény' arany rojtja felé, jobbra, a' másik a' Sógor-
 ság jussán balra tekerhette, edgy az egész F. Tsá-
 zári és Kirrályi minden Tartományokra szolló igen
 rövid Torvényes Könyvetske által megjobbittattak;
 mely Könyvetskének az elfo része, Német nyelven
 már a' fajtó alól kijöven, kezünkben forog, és a'
 melynek rendi szerént ennekutánna, midon Deják,
 Magyar, Toth, Tseh, Rátz, 's más nyelvekenis
 világosságra lépik, kiki fogja tudni, mit kellefsék
 tselekedni, 's mitől örizkedni: mivel tartozik egy
 jó Hazafi Istenének, Fejedelmének, Hazájának, Fe-
 lebaráttjának, 's magának? mi az övé? mi a' másé?
 Péteré, vagy Tamásé? minden kettös értelmü ma-
 gyarázat nélkül; és közél van az az időis, mely-
 ben a' F. Magyar Kantzellária az Austriaival edgye-
 sült Tseh Kantzelláriával edgy bordában szövik a'
 vásznat: az az edgyesülni fognak. — Az iratik, hogy
 a' Könyvek' Censurája ennek utánna meg-gyen-
 gittetik, és a' már nyomtatva lévő benntiltott köny-
 veknek eladások szabad lészzen: tsak hogy közönsé-
 gesen ezek kinem hirdettethetnek. A' nyomtatáudó
 kézírásokkal igen kevés baja foglenni az embernek,
 ha a' maga tulajdon nevét alájja tészzi. Nemis kell-
 némellyek itélete szerént, nagyobb Censura, mint
 az Ironak neve; ki munkájával edgyütt magátis az
 egész világ' konkolythullató rostájába tévén, nem fog

esze nélkül pennát kezébe. — Midőn a' múlt esztendőben egy bizonyos Ujságíró mostani állapotját *Europának* a' hajdonival öszve hasonlítván, azt írta: hogy ennekelötte az ugyan azon egy Idvezittöben hitt, és annak nevérol neveztetett Kerefztényekis egy mást a' Menyországból kirekesztették; most pedtg fokban még a' Pogányoknakis qvártélyt engednek ott; ki törölvén ezt a' tzikkelyt a' Cenfor, ezt írja az Ujságírónak: „*Hát az Ur megengednéé, hogy a' Pogányok Menyországba mennyenek?*” Erre így felele az Ujságíró: Ha én rajtam állana, hogy Valakit Menyországba béereszszek, vagy onnan kirekeszszek, és az egész emberi Nemzet közzül tsak edgyet rekeszzenék - ki onnan; mar én nem vólnék méltó oda bémenni; azért én mindeneknek oda menni megengedem, 's hiszem aztis, hogy a' tokélletes irgalmasságú Isten engemet magánál irgalmasabbnak lenni megnem enged. „Tsakugyan végreis a' Cenfor Pilátussal e' mellett maradván: a' mit kitoróltem kivan törölve, a' Censura hámfája közzé szorúlt Ujságíró elhalgata. — Ezt írják Bétsben: A' Protestáns Gyülekezetekben még igen fok panaszlokodásokat hallunk; mivel a' magok Prédikatorjaiknak fizetések, a' kettős *Stola*, mellyet a' Plébánusnakis fizetnek, a' Templom's más ehez tartozó épületeképittése egészzen kifejték némely Gyülekezetek' Sirját. A' mondatik, hogy a' kegyelmes Monárkha ezen panasznak ellene kívánván állani, elvégezte magában, hogy az ilyenén Protestáns Gyülekezeteknek a' közönséges Ekklesiái Cassából segittséget fog nyújtani. — Az ugy nevezett *Orsollya* Apátza szűzek' Klastromában Bétsben (*Ersébet* Hertzeg Kisaszfzony a' F. Ts. Királyi Udvarba költözött) éjjel nappal építtenek, minden szegeletben takarittanak és sepernek;

bizonyosan valamely világi szerzetes szüz' számára. A' F. Császár magais ottan ottan megjelenik az építők között. Az Apátzák az UR előtt tsaknem panaszolkodó könyörgésre fakadtak, sirnak, és jajgatnak! irják egymásra a' magok gyóntató Attyoknak a' panaszolkodó levelet, kik ottan ottan őket hathatos vigasztalással illetik. — Amit a' Bétfi német Ujságírok után a' minapában a' Rosnyai Püspök B.** A.** Urról irtunkvala, már azok mind elmultak, és ezen Püspök Ur a' mága előbbeni Fopapi székében ül; tsak hogy azon mind hitében, mind szeretetésben ritka álhatatoslágú Párnak, kiket külömbező Vallásokért a' hofzfas probakönek kiállása utánis sem egymáshozvaló hűségeköl, sem hitjékööl kinem mozdithatván, öszvekelni nem engedi vala; már azoknak az egybekelésre mem tsak engedelmet, hanem ritka példájú kettös hűségeknek jutalmául 500 aranyatis t. i: a' Legénynek 3mat és a' Leánynk kettöt adattatott.

Kik egy mást igazán és hiven szeretik

Lám hogy a' vallásért egy mást meg nem vetik

Hanem költsenezve addig ölelgetik

~~Mig valamellyiket a' földbe temetik,~~

'S még akkoris egy mást könyvezve követik.

Néktek pedig hiv Pár mind egy a' hitetek,

Külömbözik nem más tsupán tsak nevetek;

Mert mind kettöteknek egy az *Istenetek*

A' *Kristus* egyaránt meghólt érettetek

Bé erefzt hát *Péter* tsak jól zörgessetek.

Az egész Világból.

A' Kassai N. Tanáts, hogy az Isten' nevében koldúlva lopó, és lopva kolduló számos szegények nyügeböl kimenekedheszenek, az igaz szegényeket pedig keresztényi segittséggel gyámolgathassák, egy

sze-

szegények' Cassáját álitottanak, és keresztényi módra adakoznak. — Lengyel Országban-is a' kenyeres Kosárban kotorász a' izükfég, mely meg tetszik abból, hogy Kassán kereftül, a' F. Ts. és Királyi Profont listtel megterhelve, majd minden nap két, és 300 szekerek mennek. — Az *Austriai Lombardia* ezen hónapban 8 Kerületekre osztatott. — Az egész *Austriai Birodalomban* mindössze 40 ezer fogva lévő Gonosztévök vagynak a' jelenvaló idoben. — A' *Hollandusok* a' *Közenfégeftársaságban* lévő R. *Katholikusok*at már valahára a' kívánt felebaráti szeretnek karjaival ölelgetvén, azokat az eddig volt (nem Keresztényhez illett) terhek alól nem csak felszabadították, hanem azoknak, a' *Nagy Iósef* Türedelmi példája szerént, atyafiságot, és egyenlő jussú Hazafiságot ígértek. A' különböző vallású Kereftvények között ittenis szokásban volt felebaráti szentgyüölöfégekröl szégyeljük emlékezni; minden türedlemnélkül eltölt Száz esztendök szégyenüljenek meg a' *Iósef* Türedelmes századja előtt. — *Grof Gordon* György Londonban mostis olyan bolond, mint ennekelötte, 's annakis marad mig a' szemit bennem hunnya! Ez a' *Hollandusoknak* a' frantziával való szövetekezését teliyestléggel nem szenvedhetvén, midon nem régiben a' *Londoni Udvar* a' *Párisival* kereftkedésbéli szövetséget kívánna kötni, a' vallásbéli gyüölöfégtöl indittatván, irgalmatlan lármát kezdett vala indítani a' *Parlamentumban*, de ökigyelmét törvénybe idézvén Hivatalától megfosztották, és csak alig hogy más zabolais nem vetteték szájába. Mit nyert ezen vak-buzgofágával? azt, hogy az uttzán jádzó *Anglus* gyerekek nagyobb tsufságot nem tartanak már most, minthá öket *Lord Gordonnak* nevezi valaki. — A' *Frantzia Királyról* az

iratik. hogy a' jövő Mártziusban utnak indul, és egész Birodalmát feljárja, melyvégett már bizonyos készülétek tétetnek. — A' Török Udvar Berlinbe edgy rendkívülvaló Követet akar küldeni, hogy II. Wilhelmnek uralkodásához boldog szereutsét kívánnyon, és a' közönfészes Levelékfzerént már a' Lengyel Udvar kéreése által megis kereste a' Diván, hogy Országán ezen Követnek bátorságos általmene-telt parantsoljon. — A' F. Muzka Tsászárné egy olyan szánon mondatik indulni a' Kersonefusi koronázásra, mellyen két jó meleg szoba léfzen, és 24 lovaktól fog vonattatni. A' Kersonezusi után ugyan el-fér ezen alkalmatofság; de a' Menyországi keskeny-utra tsak alig ha nagyotksa nem vólna.

Máigis a' bornak Istene Bakkus.

És valamint másutt, ugy ittis Bétsben ezen gyomorban gyönyorkodó Pogány Istennek szokott innepei megszünésnélkül szenteltetnek; iszunk, eszunk, tántzolunk, mig nem fokan azon veszfzük észre magunkat, hogy a' lapos erszény mellol a' Normális Oskolába (itt annak hívják a' zálogló házat) boj-tolni ment az arany óra, a' honnan hogy a' nadrág elején függő modiba vett kettős oralántznak hibázása valahogy az előbbeni legénységben tsorbát ne ejtsen, fokan mutató nélkülvaló órát akasztván a' végére, másoktól kéntelenittetünk tudakozni: hány óra? Az ugy nevezett *Redut* és más apróbb Bálházak a' szokott órákon mind dugva vagynak, a' legalabbvaló vargais ezen Theatrumon Gavallért játszodván, a' maga nyomorúlt forsáról és ahoz ragadott tsirizes fazakáról mind addig megemlékezni, valamig egész héti keresményét 3 — 4 óra alatt el nem kolti, véteknek tartya. Itt a' titulus sem drága; a' férfiak mind Urak, és a' vendégfogadókbau gyak-ran

ran hallunk ilyen kérdéseket: az Ur ki Kotsiffa?
Az Aszfzonyok mind tekintetesek, a' Leányok (Le-
ányaszfzony, Hugomaszfzony egyfints) mind kis-
aszfzonyok, kiket a' magok Párisból tsak minap
érkezett földig érő fényes gombokkal kitakott-
Kaputtyokban kalapos fovel, nappal természet fe-
lettvaló kifestett ábrázottok, estvefelé a' mellet-
tek elmenő férfiaknak adott könyök tafzittáfról es-
mérhetünk, a' honnan már most, az emberi nemzet
szaporodásbéli fogyatkozásán kívül, igen ritka a'
házaság, kivált pénznélkül; a' ki pedig pénzért
házafodik, 's szeret, gyakran eszik az olly keferü
kenyeret; a' mint e' következő példa bizonyít-
ja: Ennekelotte edgy nihány esztendokkal egy kü-
lomben igen betsületes szegény Magyar ifjú felefégül-
veszen itten egy olyan Léant, kinek egy nehány
sor grádsokra épült házán kívül, meg 20 egy ni-
hány ezer forintnyi kész pénze is vala. Mi leszfz-
belolle? Minekutánna a' fok sógorfág jussán tett
visitákról intené Felefégét, ezt felelé neki: Ugyé!
valamink van mind az enyim? ugyván: kofzondmeg
hát hogy enned adok. Ha máfoktól gyermekeim
lésznek, azok mind az enyimek lévén, az én kenyé-
remet fogják enni, és az én jószágomból, nem a'
tiédből részesülnek. Ezen természeti okoskodásra
a' szegény legénynek szeme szája elhülvén, edgyet
sem tuda szollani, és már azolta az ifjú aszfzony
elzárván a' pénzt elolle, mindennap edgy márfást ad
Urának élelmére. — Azon a nevezetes oszlopon,
mellyet a' Sz. Pápa nem fok idővel ennekelotte
Montecavallaban állittatottfel ilyen irás olvastatik:
Salve — Optime Princeps — Parens Populi Roma-

ni — Votis Vive Nostris — Vive Urbi Tuæ — Vive
Orbi Christiano — Cui Te Deus Maximus — Recto-
rem Dedit.

Hir - a d á s

Ezen folyó hónapnak 13dik napján a' N. Gö-
mör Vármegyétől kiadattatott rendelészerént, né-
hai Sznárosi *Farkas Mihály* Ur' hátrahagyott adoslá-
gainak megfizetésére nézve a' Hitelezők között ösz-
vejovés léfzen; jelentetik annakokáért minden Hi-
telezoinek, hogy legalábbis a' jövő Mártziusnak
20dik napjáig kiki magát Prokátorés ezen Öszvejovés-
nek Torvényes Gondvifelője *Porubszki* Urnál Pelsu-
tton jelenteni elne-mulassa; mert annakutánna fenki-
nekis ügye felnem fogvétetni.

Szól a' Kurir.

Minthogy mind az E. Olvasóktól, mind kivált-
képpen a' Postamester Uraktól tsak nem mindennap
ollyan Leveleket kelletik vennem, mellyekszerént, a'
Pofonyban felkészült, de utnak nem indulhatott *Ku-
rirért* tett Elofizetésért Bétsi Kurirt kívánnak; min-
deneknek pedig különöfön felelni igen fokba ke-
rülne, kéntelennittetem itten jelenteni, hogy nálam
azon Pofonyba Kurirért küldött pénzből egy krajtzár
fints; mert a' kik nékem fizettenek vala; én azok-
nak 4en kívül mind visszfa fizettem, ezeknek pe-
dig magok kívánfágokra Ujfágot küldök. Tessék
azért az illyeténeknek magokat a' Pofonyi fő Posta-
hivatalon jelenteni, ha vagy pénzeket visszfa kíván-
nyák, vagy azért akármely Ujságlevelet olvasni akarnak;
nékem pedig, ki ezen Zürzavarnak másokkal közös
oka voltam, ezen botlásomról megengedjen az E.
Közönfég.